Een inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven in het plangebied Oogenlust te Eersel, gemeente Eersel

MARTIJN BINK/INGMAR ELSTRODT

Zuidnederlandse Archeologische Notities

2##

Amsterdam 2012
Archeologisch Centrum Vrije Universiteit - Hendrik Brunsting Stichting

De serie *Zuidnederlandse* Archeologische Notities is een uitgave van de Hendrik Brunsting Stichting van het Archeologisch Centrum van de Vrije Universiteit te Amsterdam

Colofon

Opdrachtgever:	Gemeente Eersel
Project:	Eersel-Oogenlust 2011
Plangebied:	Eersel-Oogenlust
Plaats documentatie:	Provinciaal Depot Bodemvondsten Noord-Brabant
Objectcode:	EER-OH-12
CIS-code:	50175
Coördinaten:	150.885/375.500 (centrum)

Status:	concept
Auteur:	drs. M. Bink/I. Elstrodt
Autorisatie:	drs. M. Bink
Omslagontwerp:	Bert Brouwenstijn (ACVU)

ISBN 978-90-8614-###-#

©ACVU-HBS Amsterdam, maart 2012
Archeologisch Centrum van de Vrije Universiteit - Hendrik Brunsting Stichting, Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

INHOUD

1	INLEIDING	5
2	VOORONDERZOEK	5
3	DOELSTELLINGEN	6
4	ONDERZOEKSSTRATEGIE	7
	4.1 Ligging van de proefsleuven	7
	4.2 Onderzoeksmethode	7
5	LANDSCHAP EN BODEMGESTELDHEID	8
	5.1 Het landschap van het plangebied	8
	5.2 De bodem van het onderzoeksgebied	8
6	RESULTATEN	9
	6.1 Grondsporen en vindplaatsen	9
	6.2 Vondsten	10
7	WAARDERING EN SELECTIEADVIES	11
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIE	13
9	REFERENTIES	13
10	FIGURENLIJST	14

BIJLAGEN

1	Overzicht van archeologische perioden	16
2	Beantwoording vragen Programma van Eisen	18
3	Sporenlijst	22
4	Vondstenlijst	28

1 INLEIDING

Van maandag 23 januari 2012 tot en met maandag 30 januari 2012 is in opdracht van de gemeente Eersel een inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van proefsleuven uitgevoerd in het plangebied 'Oogenlust' (fig. 1).

Het plangebied omvat ca. 4.8 ha en ligt ten noordoosten van de rotonde 't Stuivertje, aan de provinciale weg N397 te Eersel. Deze weg vormt tevens de westelijke grens van het plangebied. Verdere begrenzing wordt - ruwweg - gevormd door aanwezige bebossing in het noorden, een zandpad in het oosten en de Hees in het zuiden.

Binnen de plangrenzen is het gebied voornamelijk in gebruik als weiland. In het zuiden bevindt zich de bebouwing van tuincentrum 't Stuivertje, waaronder een kas en verharding. Het deel van het plangebied waarin proefsleuven zijn aangelegd, verder aangeduid als 'onderzoeksgebied', beperkt zich tot de onverharde delen van het terrein.

Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen herontwikkeling van het terrein door de firma Oogenlust, die binnen het plangebied haar bedrijfsbebouwing wil realiseren. Daar bij deze ontwikkeling eventueel aanwezige archeolgische waarden verstoord kunnen worden, heeft het bevoegd gezag besloten om aanvullend onderzoek in de vorm van proefsleuven uit te laten voeren.[1]

Dit onderzoek is verricht door een team van Archeologisch Centrum van de Vrije Universiteit-Hendrik Brunsting Stichting (ACVU-HBS) onder leiding van drs. Martijn Bink. Het veldteam bestond verder uit drs. Miel Schurmans, dr. Pawel Kubistal, René Willems en Winfried Jozen BA. Laatstgenoemde was, in navolging van Ans van Eenbergen, tevens verantwoordelijk voor het digitaal inmeten van de vlakken. Het machinale grondverzet is uitgevoerd door Ben van Dooren, ingehuurd via Luyten Archeologisch Grondwerk, te Hapert.

Contactpersoon vanuit de opdrachtgever was de gemeente Eersel (mevrouw C. van der Krieken). Het vigerend programma van eisen (PvE) is opgesteld door regionaal archeoloog drs. Ria Berkvens, SRE Milieudienst.

De opbouw van dit rapport is als volgt. Het nu volgende (tweede) hoofdstuk behandelt de resultaten van het vooronderzoek. Hoofdstuk 3 beschrijft de doelstellingen van het onderzoek en hoofdstuk 4 de onderzoeksstrategie. In hoofdstuk 5 komt het landschap van het plangebied en dat van het onderzoeksgebied aan bod. De aangetroffen grondsporen, vindplaatsen en vondsten worden beschreven in hoofdstuk 6. In hoofdstuk 7 is ruimte voor de waardering en het selectieadvies en tot slot betreft hoofdstuk 8 de samenvatting en conclusie.

2 VOORONDERZOEK

In het kader van de archeologische monumentzorg heeft SRE Milieudienst in oktober 2011 een *quickscan* archeologie en cultuurhistorie uitgevoerd voor het plangebied Oogenlust.[2] Daarbij is, onder andere, de archeologische verwachtingen- en waardenkaart van de gemeente Eersel geraadpleegd.[3] Hieruit kwam naar voren dat het plangebied zich bevindt in een zone met een hoge archeologische verwachting voor waarden uit de late prehistorie en een middelhoge verwachting voor waarden uit de vroege prehistorie, Romeinse tijd, Middeleeuwen en Nieuwe tijd.[4] Tevens gold het advies om bij bodemingrepen groter dan 500 m^2 en dieper dan 50 cm archeologisch onderzoek door middel van

[1] Zie Berkvens 2011b, 4 voor een bondige motivatie van het onderzoek. Voor een overzicht van archeologische perioden, zie bijlage 1.

[2] Berkvens 2011a.

[3] Berkvens/Leenders *et al.*, 2011.

[4] Berkvens 2011b, 5 naar Berkvens 2011a.

proefsleuven uit te laten voeren.[5] Omdat op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) delen van het gebied zichtbaar lager gelegen waren en de kans bestond dat hier sprake was van vestoord gebied, is in eerste instantie een verkennend booronderzoek uitgevoerd.[6]

Bij dit onderzoek, dat eind 2011 door ACVU-HBS is verricht, zijn binnen het plangebied 29 boringen gezet, in een verspringend grid.[7] Bij deze boringen is gebruik gemaakt van een 7 cm edelmanboor. Het verkennend booronderzoek bracht geen aanwijzingen voor verstoring aan het licht. Op het terrein bleek sprake van een matig dikke tot dikke minerale eerdlaag bovenop dekzandafzettingen. De dikte van deze eerdlaag varieerde van 25 tot 120 cm. In één boring bleek sprake van een podzol-B horizont onder de minerale eerdlaag. Omdat de resultaten van het booronderzoek geen verandering aanbrachten in de vooraf vastgestelde hoge verwachting, is vervolgonderzoek door middel van proefsleuven geadviseerd.

Hoewel er binnen de plangrenzen geen archeologische vindplaatsen bekend zijn, bevinden deze zich wel in een straal van 250 m rond het gebied.[8] Zo zijn direct ten zuiden van rotonde 't Stuivertje twee AMK-terreinen van hoge archeologische waarden (AMK.nr 3049 en 12391) vastgesteld en bevindt zich een derde terrein even ten noordwesten aan de Hoge Hees (AMK.nr 3047). In de eerste twee gevallen betreft het nederzettingssporen uit de IJzertijd, in het laatste geval een grafveld uit dezelfde periode. Verder van belang zijn de vindplaatsen met archisnummer 411542 (afvalkuil uit de IJzertijd) en 14086 (scherven van urnen uit de IJzertijd). Overigens is tijdens het booronderzoek van ACVU-HBS ook een bescheiden hoeveelheid vondstmateriaal verzameld.[9]

3 DOELSTELLINGEN

Het vigerend Programma van Eisen (PvE) omschrijft het doel van het onderhavig onderzoek als zijnde: "het toetsen van de gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied".[10] Toetsing vindt plaats door de aanleg van proefsleuven, waarbij extra informatie wordt verzameld over de bekende en verwachte archeologische waarden in het gebied.[11] Ten behoeve van het proefsleuvenonderzoek zijn een vijftiental onderzoeksvragen opgesteld, verdeeld over vier thema's.[12]

Het onderzoek richt zich op het zoeken naar archeologische vindplaatsen en hun ruimtelijke en (cultuur)landschappelijke context. Per vindplaats dient de fysieke en inhoudelijke kwaliteit te worden bepaald.[13] De verzamelde gegevens vormen daarmee de basis voor zowel een waardering van de archeologische vindplaatsen als een selectieadvies ten aanzien van de verder omgang met deze vindplaatsen.[14] De waardering van vindplaatsen wordt uitgevoerd conform KNA versie 3.2, bijlage *Waarderen van vindplaatsen*.[15] Het archeologisch onderzoek is uitgevoerd binnen de gestelde kaders van de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (NOaA), waarbij specifiek aandacht was voor de hoofdstukken 11, 17, 18 en 22.[16]

---

[5] Berkvens 2011b, 5 naar Berkvens 2011a.

[6] Zie Berkvens 2012, 5. Voor een digitaal overzicht van het Actuele Hoogtebestand verwijs ik naar www.ahnviewer.nl.

[7] Wijnen 2011.

[8] Voor een bondig overzicht van archeologische waarnemingen in het gebied, zie Berkvens 2012, 9-10 naar Berkvens 2011. Zie verder Archis op http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html

[9] Wijnen 2011.

[10] Berkvens 2011b, 12.

[11] Berkvens 2011b, 12.

[12] Zie bijlage 2.

[13] Zie hoofdstuk 7.

[14] Berkvens 2011b, 12 en hoofdstuk 7 en 8 van dit rapport.

[15] CCvD 2011.

[16] Zie NOaA op http://www.noaa.nl/.

4 ONDERZOEKSSTRATEGIE

4.1 LIGGING VAN DE PROEFSLEUVEN

Het proefsleuvenplan in het PvE voorzag in de aanleg van 29 proefsleuven binnen het 4.8 ha grote plangebied (fig. 2). In de meeste gevallen betrof het sleuven met een omvang van ca. 25 bij 4 m. In één geval was sprake van een 210 m lange "landschapssleuf". Deze had tot doel de ontwikkeling van het landschap binnen het plangebied in kaart te brengen.

Aanleg van de sleuven zou verspreid over het gebied plaatsvinden, waarbij overwegend werd gekozen voor een noordwest-zuidoost oriëntatie. Dit laatste zodat sleuven haaks op de aanwezige dekzandrug en een oud wegtracé kwamen te liggen.[17] Met de aanleg van 3840 m^2 zou een dekkingspercentage van ca. 7.9% worden behaald. Indien nodig voor een betere waardestelling kon dit oppervlak nog eens worden uitgebreid tot een maximum van 4190 m^2.[18]

Al tijdens de eerste velddag (23 januari 2012) bleek dat zich nog de nodige obstakels op het onderzoeksterrein bevonden. Niet alleen was sprake van verharding en beplanting (coniferenhaag en bomen), ook was de zuidelijke helft van het terrein afgedekt door landbouwplastic. De lengte en ligging van diverse proefsleuven is in sommige gevallen aangepast, om zo dergelijke obstakels te vermijden. Dit betreft met name sleuven 18, 24, 27, 28 en 30. De landschapssleuf is in drie delen aangelegd wanwege de obstakels. Deze delen zijn als sleuven 1, 21 en 22 geadministreerd. Daar in de loop van het veldwerk een aannemer (delen van) het plastic heeft verwijderd konden sommige sleuven als nog worden aangelegd.

Tijdens het onderzoek is beperkt gebruik gemaakt van de extra in te zetten vierkante meters. Reden was het aantreffen van een crematiegraf in werkput 11. In de zoektocht naar meer graven is deze sleufin westelijke richting uitgebreid. Op deze wijze is ca. 30 m^2 aanvullend onderzoeksoppervlak blootgelegd, overigens zonder succes.

In totaal zijn 30 sleuven met een oppervlak van 3835 m^2 aangelegd, waardoor binnen het 4.8 ha grote onderzoeksgebied een dekkingspercentage van 7.9% is behaald.

4.2 ONDERZOEKSMETHODE

Voorafgaand aan het onderzoek is een lokaal meetsysteem aangelegd. Dit meetsysteem bestond uit stalen buizen en betonijzers die zijn uitgezet met behulp van een Global Positioning System (GPS). Door het gebruik van dit apparaat zijn de meetpunten direct gerelateerd aan de coördinaten van de Rijksdriehoeksmeting (RDN). De meetbuizen zijn als grondslagpunt gebruikt voor de plaatsbepaling van een Robotic Total Station (RTS).

Individuele proefsleuven zijn uitgezet met behulp van het lokale meetsysteem en de RTS, waarna van iedere sleuf de bovengrond machinaal is verwijderd tot ca. 20-25 cm boven het archeologische leesbare vlak. Vanaf dit tussenvlak is laagsgewijs verdiept tot op het niveau waarop sporen zichtbaar werden. Bij deze werkzaamheden is gebruik gemaakt van een metaaldetector. Aanlegvondsten zijn verzameld per proefsleuf. Bijzondere vondsten (metaal, vuursteenartefacten) zijn individueel ingemeten.

[17] Bervens 2011b, 14.

[18] Inzet van deze aanvullend vierkante meters was alleen mogelijk na goedkeuring door het bevoegd gezag/de opdrachtgever. Zie Berkvens 2011b, 14.

De aangetroffen grondsporen en bodemhorizonten zijn ingekrast en gefotografeerd, waarna het vlak digitaal is ingemeten met behulp van de RTS. Op soortgelijke wijze is ook de hoogte van het maaiveld langs één zijde van de sleuf bepaald.

De bodemopbouw en gaafheid van het onderzoeksgebied zijn onderzocht aan de hand van een aantal profielkolommen (fig. 3). Deze kolommen, zijn opgeschaafd, gefotografeerd en vervolgens getekend (schaal 1:20). Per put zijn ten minste twee kolommen getekend. In de landschapssleuf (werkput 1/21/22) zijn zeven profielkolommen gedocumenteerd.

Van de aangetroffen grondsporen is een selectie gecoupeerd in een poging een beter inzicht te verkrijgen in de aard, omvang, datering en gaafheid van deze sporen. Relevante coupes zijn gefotografeerd en gedocumenteerd (schaal 1:20). Na het onderzoek zijn de proefsleuven met de kraan dichtgemaakt en is het lokale meetsysteem verwijderd.

De uitwerking is conform het PvE uitgevoerd.[19] Na afrondingen van het project zijn de opgravingsgegevens ontsloten in Archis en is het vondst- en documentatiemateriaal aangeboden aan het Provinciaal Depot Bodemvondsten Noord-Brabant.

5 LANDSCHAP EN BODEMGESTELDHEID

5.1 HET LANDSCHAP VAN HET PLANGEBIED

Eersel is gelegen binnen het Brabantse dekzandgebied, dat wordt gekenmerkt door de afwisseling tussen hoger gelegen dekzandruggen en lager gelegen beekdalen. Ook het plangebied Oogenlust bevindt zich op een dergelijk dekzandrug, iets ten noordoosten van de huidige bewoningskern Eersel. Een nadere studie van het beschikbaar kaartmateriaal maakt inzichtelijk dat het terrein ligt op de overgang tussen lager gelegen zandgronden in het noorden en een hoger gelegen dekzandkop in het zuiden.

Vanaf de kop loopt het terrein langzaam af in noord-noordwestelijke richting, waarbij achtereenvolgens sprake is van een hoge dekzandrug, een lage dekzandrug en lage zandgronden. Aan weerszijden van de lager gelegen terreindelen bevindt zich het beekdal van de Gender, die het terrein aan de west-, noord- en oostzijde omsluit. In het plangebied is grotendeels sprake van hoge zwarte enkeerdgronden (EZ23) bij grondwatertrap VII, hoewel in het noordwesten tevens vorstvaaggronden (Zb23) voorkomen. Het verkennend booronderzoek bevestigt dit beeld.[20]

Historisch gezien maakt het plangebied onderdeel uit van de akkers en bossen ten noordoosten van Eersel. Rond 1900 is het noorden van het terrein grotendeels in gebruik als bos. Het zuiden is in gebruik als akker. Het noordwesten van het plangebied maakt onderdeel uit van het complex Hooge Hees, het zuidoosten van de complexen Lind akkers, Molenakkers en Heesche Akkers.

5.2 DE BODEM VAN HET ONDERZOEKSGEBIED

Binnen het onderzoeksgebied is sprake van een 'ideale' bodemopbiouw die bestaat uit een vijftal te onderscheiden lagen (fig. 3). Van met maaiveld naar beneden zijn deze lagen:

1. Een bouwvoor (Ap) van circa 30 cm dik
2. Een esdek (Aap) van maximaal 25 cm dik. Indit esdek is nergens meer dan één laag herkend.
3. Een menglaag tussen het esdek en de B/C-horizont van circa 10 cm dik
4. Een B/C-horizont van circa 5 cm dik
5. Een C-horizont

[19] Berkvens 2011b, 17-18

[20] Wijnen 2011.

Door natuurlijk reliëf en bodemverstoringen zijn deze lagen echter niet overal meer aanwezig. De werkputten 2 en 30 zijn het sterkst verstoord. Hier is sprake van een A-C profiel. De bodem is het best bewaard ten westen van de sleuven 10 en 28.

6 RESULTATEN

6.1 GRONDSPOREN EN VINDPLAATSEN

Tijdens het veldonderzoek van ACVU-HBS zijn 203 spoornummers uitgedeeld (fig. 4).[21] Het betreft in 69 gevallen antropogene sporen; ze vertegenwoordigen de overblijfselen van menselijke activiteiten uit het (recente) verleden. Van deze sporen dateren 29 vermoedelijk voor het begin van de vorige eeuw. De overige 134 spoornummers zijn uitgedeeld aan de natuurlijke ondergrond en aan verstoringen met een natuurlijke herkomst. De aangetroffen sporen kunnen worden onderverdeeld in twee vindplaatsen: Vindplaats A betreft sporen van bewoning en begraving in de (Late) IJzertijd; vindplaats B betreft sporen van de oude Eindhovense Weg en landgebruik en percelering rondom deze weg.

aard spoor	aantal
kuil	6
paalkuil	16
greppel	4
crematiegraf	1
waterkuil	1
karrenspoor	1
subtotaal archeologisch relevant	*29*
ploegkrassen	3
(sub)recente sloot	15
recente verstoring	22
subtotaal (sub)recent	*40*
C-horizont	34
BC-horizont	2
boomval	21
natuurlijke verstoring	77
subtotaal natuurlijk	*134*
TOTAAL	203

Tabel 1, Eersel-Oogenlust, sporen naar aard spoor.

Vindplaats A, bewoningssporen uit de IJzertijd
In het westelijke deel van het plangebied is een aantal (paal)kuilen en een crematiegraf aangetroffen die te relateren zijn aan bewoning in de IJzertijd. Slechts één spoor heeft dateerbaar materiaal opgeleverd, maar in combinatie met de (weinige) aanlegvondsten kan een datering in de Late IJzertijd worden vermoed.
In sleuf 11 is een crematiegraf aangetroffen. Bij couperen bleek dat het graf was verplaatst door een boomval. Toch wijst de hoeveelheid crematieresten (900 gram, ongesorteerd) er op dat een groot deel van de crematieresten bewaard is. Bij het graf zijn helaas geen (resten van) bijgiften aangetroffen. Voor

[21] Zie bijlage 4.

datering zijn we dus afhankelijk van (eventuele) ^{14}C-datering. Het aantreffen van een geïsoleerd graf wijst echter in de regel op een datering in de tweede helft van de Midden IJzertijd of de Late IJzertijd.
In de sleuven 13, 14 en 15 zijn enkele kuilen en paalkuilen aangetroffen die op bewoning wijzen.
In sleuven 24 en 27 in het zuidwestelijke deel zijn enkele losse paalkuilen aangetroffen. In sleuf 25 is een rij van paalkuilen aangetroffen (fig. 5). Deze rij heeft in de sleuf een lengte van circa 12 m en representeert mogelijk de oostelijke wand van een huis uit de Late IJzertijd.

Vindplaats B, de oude Eindhovense Weg en sporen van landgebruik langs deze weg.
Vindplaats B betreft de resten van de oude Eindhovense Weg. Langs deze weg liep van 1897 tot 1937 ook de stoomtram van Eindhoven naar Reusel. Voor de aanwezighheid van de tramlijn zijn geen aanwijzingen aangetroffen. Deze liep vermoedelijk op een verhoogd talud. De weg is zichtbaar op de oudste kadastrale kaart uit circa 1830 en heeft op deze locatie gelegen totdat deze tussen 1953 en 1963 naar de huidige locatie werd verplaatst.
In de proefsleuven kenmerkt de weg zich door de aanwezigheid van een bundel kaarensporen in sleuven 19 en 21 en door de aanwezigheid van bermgreppels in de sleuven 18, 19, 21, 23 en 24.
Naast deze sporen is in sleuf 19 een waterkuil aangetroffen. Deze waterkuil is naast de weg gelegen. Vermoedelijk is de kuil als drenkkuil voor vee gebruikt. In het noorwesten van het plangebied is verder nog een aantal greppels aangetroffen. Deze greppels zijn de overblijfselen van percelering van het terrein in de Nieuwe tijd.

6.2 VONDSTEN

Tijdens het veldonderzoek is een bescheiden hoeveelheid vondstmateriaal verzameld (tabel 2). Vrijwel al het materiaal is verzameld tijdens de aanleg en is afkomstig uit de bouwvoor en de direct daaronder gelegen bodemlagen. Een beperkt aantal vondsten is geborgen bij het couperen van sporen. Hoewel er tijdens het onderzoek gebruik is gemaakt van een metaaldetector, is slechts één vondst uit deze materiaalcategorie aangetroffen.

De conservering van het materiaal is vergelijkbaar met dat van andere sites in Zuid-Nederland. Anorganisch materiaal (keramiek, natuursteen) blijft in dit gebied doorgaans beter bewaard dan organisch materiaal (hout, leer).

hoofdcategorie	**materiaalcategorie**	**soort**	**fragmenten**	**gewicht(g)**
aardewerk	handgevormd	handgevormd	17	220
	Romeins	Terra Sigillata	1	8
	middeleeuws	blauwgrijs	4	36
	middeleeuws	Protosteengoed S5	1	12
	laat-middeleeuws	rood	14	327
		grijs	1	2
		Steengoed S2	6	50
	overig		1	50
	Post-middeleeuws	Tabakspijp pijpaarde	1	7
metaal	lood		1	3
natuursteen	natuursteen	Vuursteen (mogelijk) bewerkt	1	1
		vuursteen onbewerkt	2	8
		natuursteen	3	144
totaal			53	868

Tabel 2, Eersel-Oogenlust. Overzicht van het aantal fragmenten en het gewicht van de verschillende vondstcategorieën.

Aardewerk
Tijdens het onderzoek zijn 46 scherven aardewerk verzameld. Het oudste aardewerk betreft een tweetal scherven handgevormd aardewerk met kwartsverschraling. Deze verschralingsmethode is vooral gebruikelijk in de Bronstijd, maar komt ook in de Vroege IJzertijd nog sporadisch voor. Beide scherven zijn afkomstig van de aanleg van sleuf 1.

Hiernaast zijn nog 15 scherven handgevormd aardewerk aangetroffen. Deze scherven zijn alle verschraald met organisch materiaal en enkele scherven zijn daarnaast verschraald met relatief veel zand. Het gebruik van organisch materiaal in combinatie met (relatief veel) zand als verschraling wijst op een datering in de tweede helft van de Late IJzertijd of het Vroeg Romeinse tijd. Een vrij groot bodemfragment met een dergelijke verschraling is afkomstig uit één van de paalsporen van het vermoedelijke gebouw in sleuf 25. Hiernaast is nog een scherf van een bord in *terra sigillata* aangetroffen. Deze scherf is van goede kwaliteit, maar secundair verbrand, zodat de herkomst niet met zekerheid is vast te stellen. Vermoedelijk zal de scherf uit de eerste of de eerste helft van de tweede eeuw na Chr. dateren.

Het overige aardewerk dateert uit de Middeleeuwen of de Nieuwe tijd. Het betreft voornamelijk roodbakkend aardewerk en steengoed S2. Deze materiaalcategorieën worden regelmatig in akkerdekken aangetroffen. Meestal zijn ze met bemesting op de akkers geraakt.

Natuursteen en vuursteen
Het verzamelde natuursteen bestaat uit 6 fragmenten met een totaalgewicht van 153 gram. Het betreft drie fragmenten gebroken natuursteen, twee fragmenten onbewerkt vuursteen en een verbrande afslag.

Metaal
Het onderzoek van de sleuven met de metaaldetector heeft slechts één metalen voorwerp opgeleverd. Het betreft een loden propje.

Crematieresten
Het graf, spoor 11.002 is geheel geborgen. De uitgegraven grond is gezeefd op maaswijdten van 1 en 2 mm. Dit heeft aan residu in totaal 366,6 gram op 1 mm en 544,2 gram of 2 mm opgeleverd. Beide residuen bestaan slechts deels uit crematieresten. Daarnaast is er nog een fractie houtskool en een fractie concreties. Duidelijk is wel dat zeker de 2 mm fractie voor een relatief groot deel (>60%) uit verbrand bot bestaat. Dit houdt in dat het graf, ondanks dat het door een boomval verstoord was, relatief goed bewaard is.

7 WAARDERING EN SELECTIEADVIES

Voor het waarderen van vindplaatsen wordt in de *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie* (KNA), een aantal criteria gehanteerd.[22] Aan ieder criterium wordt een score van 1, 2 of 3 (laag, middel, hoog) toegekend (zie tabel 4). Een vindplaats wordt op basis van *fysieke kwaliteit* als behoudenswaardig aangemerkt indien sprake is van een bovengemiddelde score van 5 of 6 punten. Voor wat betreft de *inhoudelijke kwaliteit* is een vindplaats behoudenswaardig bij een bovengemiddelde score van 6 of 7 punten.

Bij *fysieke kwaliteit* gaat het in de eerste plaats om de *gaafheid* van sporen en eventuele vindplaatsen: zijn zij *compleet*, dus zonder significante fysieke beschadigingen. In principe scoren zowel vindplaats A als B gemiddeld (2). De sporen op beide vindplaatsen bevinden zich onder een esdek,

[22] Zie Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 3.2, bijlage IV Waarderen van Vindplaatsen. Deze is digitaal beschikbaar op http://www.sikb.nl/. De criteria voor belevingswaarde blijven hier buiten beschouwing, daar ze niet van toepassing zijn.

waardoor ze enigszins beschermd zijn tegen verstoring door (diep)ploegen. Wel is over het hele terrein sprake van een B/C horizont of verbruiningslaag, waarin de sporen slecht herkenbaar zijn. Een leesbaar vlak is daarom iets dieper aangelegd dan gebruikelijk. Dit fenomeen is overignes ook op andere vindplaatsen in de gemeente Eersel aanwezig.

Het criterium *conservering* heeft betrekking op de bewaartoestand van vondsten (anorganisch en organisch) en ecologisch materiaal. Voor wat betreft de conservering van anorganische vondsten (aardewerk en steen) kan gesteld worden dat deze (voor beide vindplaatsen) vergelijkbaar is met dat van ander onderzoek in Zuid-Nederland. De conservering scoort hierom gemiddeld (2).

Het eerste criterium ter bepaling van de *inhoudelijke kwaliteit* is de *zeldzaamheid* van sporen en vindplaatsen uit een bepaalde periode. Voor de vindplaatsen uit de IJzertijd kan worden gesteld dat de zeldzaamheid gemiddeld is, vindplaatsen uit de Nieuwe Tijd komen algemeen voor en zijn om die reden niet zeldzaam.

Vindplaats A heeft een vrij lage informatiewaarde omdat deze langs de rand van het plangebied is gelegen en een vrij lage sporendichtheid heeft. De ensemblewaarde is echter door de nabijheid van twee archeologische monumenten uit de IJzertijd hoog te noemen.Vindplaats B heeft een gemiddelde informatiewaarde en lage ensemblewaarde.

Door de inhoudelijke kwaliteit (6) is vindplaats A (prehistorische bewoning) aangemerkt als behoudenswaardig. Dit betekent dat wordt aanbevolen de archeologische waarden te behouden.

		vindplaats A	**vindplaats B**
waarden	**criteria**		
fysieke kwailteit	gaafheid	2	2
	conservering	2	2
		4	**4**
Inhoudelijke kwaliteit	zeldzaamheid	2	1
	informatiewaarde	1	2
	ensemblewaarde	3	1
		6	**4**

Tabel 4. Eersel-Oogenlust. De scores van de verschillende waarden/criteria per vindplaats

Vindplaats A bestaat uit twee delen. Beide delen worden van alkaar gescheiden door de aanwezigheid van een kas. Door de bouw van deze kas zijn de archeologische resten onder de kas mogelijk aangetast. Daarnaast wordt onder de kas ook de oude Eindhovense Weg vermoed. Door de aanwezigheid van deze weg zullen de sporen uit de IJzertijd vrijwel zeker verstoord zijn geraakt. Het noordelijk deel van de vindplaats zal door de bouwplannen niet worden verstoord. Hier zal slechts een weide met natuurlijke begroeiing worden ingezaaid.[23] In het zuidelijke deel zal een vijver worden aangelegd. Bij het uitgraven van deze vijver zullen de archeologische resten wel wordne verstoord. Mogelijk is door planaanpassing de vijver zodanig aan te leggen dat de vindplaats *in situ* behouden blijft.

[23] Mond. Me.d F. Waterschoot (Franken projectontwikkeling).

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIE

Vanwege nieuwbouwplannen van het bedrijf Oogenlust heeft ACVU-HBS tussen 23 en 30 januari 2012 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in het plangebied Oogenlust te Eersel. Hierbij zijn in totaal 30 proefsleuven gegraven met een totaal oppervlakte van 3835 m^2.

Binnen het plangebied zijn twee vindplaatsen aangetroffen. Vindplaats A dateert uit de IJzertijd. Vermoedelijk betreft het begraving uit de Midden of Late IJzertijd en bewoning uit de Late Ijzertijd. Eén scherf die is aangetroffen in sleuf 1 dateert uit de Bronstijd of de Vroege IJzertijd.

Vindplaats B dateert uit de Nieuwe tijd. Het betreft de resten van de oude Eindhovense Weg en van een waterkuil en (percelerings)greppels langs de weg. De Eindhovense Weg is al op de oudste kadastrale kaarten aanwezig en gaat vermoedelijk tot zeker de middeleeuwen terug. Tussen 1953 en 1963 wordt de weg veplaatst naar de huidige locatie en raakt de oude weg buiten gebruik.

Waardering van deze vindplaatsen conform de KNA 3.2 leert dat vindplaats A als behoudenswaardig moet worden aangemerkt. Vindplaats B komt niet voor behoud in aanmerking. Op grond van de huidige bouwplannen zal het noordelijke deel van vindplaats A niet worden verstoord door de bouwwerkzaamheden. Ter hoogte van het zuidelijke deel is de aanleg van een vijver gepland. Hierdoor zullen de archeologische resten vernietigd worden. Door aanpassing van de bouwplannen is het evenwel mogelijk om deze resten ook *in situ* te behouden.

9 REFERENTIES

DIGITAAL

http://archis2.archis.nl/archisii/html/index.html (website Archis 2)
http://www.noaa.nl/content/toc/balk1-2-4.asp (website Nationale Onderzoeksagenda Archeologie)
http://www.sikb.nl/ (website Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer)

DOCUMENTEN

Berkvens, R., 2011a: *Advies Archeologische Monumentenzorg: Quickscan archeologie en cultuurhistorie Oogenlust te Eersel, gemeente Eersel*, Eindhoven (Advies Archeologische Monumentenzorg 2011 nr. 160).

Berkvens, R., 2011b: *Archeologisch Programma van Eisen, Proefsleuven, Plangebied Oogenlust Eersel, Gemeente Eersel,* Eindhoven (PvE 2011-21).

KAARTMATERIAAL

Geomorfologische kaart 1:50 000
Bodemkaart 1:50 000

LITERATUUR

Berkvens, R./ K.A.H.W. Leenders *et al* 2011: *Kempisch Erfgoed in Beeld. Een regionale erfgoedkaart voor de Kempen- en A2 gemeenten: Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel-De Mierden, Waalre, Valkenswaard,* Eindhoven (SRE Milieudienst Rapport Versienummer 1.0).

Wijnen, J.J.A., 2011: *Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek door middel van verkennende boringen voor de locatie Oogenlust aan de Hees te Eersel, gemeente Eersel,* Amsterdam (ZAN 267)

10 FIGURENLIJST

Fig. 1. De ligging van Eersel in Nederland en van het plangebied. Schaal 1:25.000.

Fig. 2. Eersel-Oogenlust. Overzicht van de aangelegde proefsleuven. Schaal 1:3.000

Fig. 3. Eersel-Oogenlust. Ideaalprofiel (proefsleuf ##, profiel 1).

Fig. 4. Eersel-Oogenlust. Alle sporenkaart. Schaal 1:3000.
A. Sporen uit de periode prehistorie - Nieuwe Tijd; B. sporen van landbouw en recent grondverzet; C. natuurlijke sporen; D. Vindplaats ACVU-HBS; E. Grens onderzoeksgebied.

Fig. 5. Eersel-Oogenlust. Mogelijke huisplattegrond in proefsleuf 25.
A. Sporen uit de periode prehistorie - Nieuwe Tijd; B. sporen van landbouw en recent grondverzet; C. natuurlijke sporen.

BIJLAGE I OVERZICHT VAN ARCHEOLOGISCHE PERIODEN

begin	einde	periode
1750 na Chr.	heden	Nieuwste Tijd
1500 na Chr.	1750 na Chr.	Nieuwe Tijd
1300 na Chr.	1500 na Chr.	Late Middeleeuwen
1000 na Chr.	1300 na Chr.	Volle Middeleeuwen
450 na Chr.	1000 na Chr.	Vroege Middeleeuwen
270 na Chr.	450 na Chr.	laat-Romeinse tijd
70 na Chr.	270 na Chr.	midden-Romeinse tijd
12 voor Chr.	70 na Chr.	vroeg-Romeinse tijd
250 voor Chr.	-12 voor Chr.	Late IJzertijd
500 voor Chr.	-250 voor Chr.	Midden IJzertijd
775 voor Chr.	-500 voor Chr.	Vroege IJzertijd
1050 voor Chr.	-775 voor Chr.	Late Bronstijd
1800 voor Chr.	-1050 voor Chr.	Midden Bronstijd
2000 voor Chr.	-1800 voor Chr.	Vroege Bronstijd
5300 voor Chr.	-2000 voor Chr.	Neolithicum
8800 voor Chr.	-4900 voor Chr.	Mesolithicum
tot 8800 voor Chr.		Paleolithicum

Algemeen

1. Zijn er archeologische resten (sporen, structuren, vondsten) in de bodem aanwezig, of zijn er aanwijzingen dat deze hier verwacht mogen worden?

Binnen het plangebied zijn archeologische resten aanwezig. Deze bevinden zich met name in het westen van het plangebied.

2. Indien het onderzoek geen archeologische resten of beperkte archeologische fenomenen (bijvoorbeeld alleen losse vondsten) oplevert, welke verklaring is hiervoor dan te geven? Is er (bijvoorbeeld) sprake van: aantoonbare afwezigheid van bewoning en / of actief landgebruik, verstoring van antropogene aard, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door bodemprocessen, beperking van de archeologische waarnemingsmogelijkheden door werk- of weersomstandigheden?

Uit de profielen blijkt dat de gaafheid vban de bodem van west naar oost afneemt. Hierdoor kan het zijn dat in het oostelijke deel geen sporen meer zijn aangetroffen. De mate van verstoring in het oostelijke deel is in het algemeen echter niet zo groot dat dit de enige reden is voor het ontbreken van sporen. Met andere woorden, vermoedelijk zijn hier ook nooit archeologische sporen geweest.

Gaafheid en conservering van de vindplaatsen

1. In welke lagen, zones of gebieden bevinden zich gave en goed geconserveerde archeologische resten of waar zijn ze te verwachten?

Goed geconserveerde archeologische resten bevinden zich met name in het westelijke deel van het plangebied. Vermoedelijk heeft de nog op het terrein aanwezige kas wel de archeologische resten op die locatie verstoord.

2. Wat is de mate van conservering en gaafheid van de archeologische resten?

De conservering en gaafheid van de resten is gemiddeld te noemen.

Perioden en sites

1. Indien er archeologische resten aanwezig zijn, kunnen er binnen de vindplaats aparte sites onderscheiden worden, en zo ja, op welke gronden?

Er zijn twee vindplaatsen aangeduid. Vindplaats A betreft sporen van bewoning en begraving uit de (Late) IJzertijd en vindplaats B sporen van een weg, een waterkuil en (percelerings)greppels uit de Nieuwe Tijd.

2. Wat is de begrenzing en de ruimtelijke spreiding, zowel in horizontale als verticale zin, van de sites en wat is de onderlinge samenhang?

De begrenzing van de sites is aangegeven op figuur 4. Tussen de sites is geen samenhang.

3. Wat is per archeologische vindplaats[24] in het onderzoeksgebied:

a. de ligging (inclusief diepteligging) en begrenzing

De ligging van de sites is aangegeven op figuur 4.

b. de geologische en/of bodemkundige eenheid

Beide sites zijn gelegen op een lage dekzandrug. Op deze rug is een humeus dek aanwezig, dat in het westen van het plangebied als hoge enkeerdgrond kan worden omschreven.

c. de omvang (inclusief verticale dimensies)

Vindplaats A meet 200 bij 200 m. Gezien de vorm van de vindplaatsbegrenzing heeft de gehele vindplaats een opervlakte van circa 1,5 ha.

[24] Met vindplaats wordt in algemene zin bedoeld een locatie waar sporen of vondsten aangetroffen zijn. Onder site wordt hier verstaan een concentratie van structuren, sporen en vondsten die in tijd, ruimte en complextype direct samenhangen. Sites kunnen zich op verschillende niveaus manifesteren (bijvoorbeeld nederzetting, erf, individueel gebouw). Op het laatste niveau kan beter van structuren of fenomenen gesproken worden.

Vindplaats B meet 250 bij 35 m. Ten noorden hiervan is er nog een strook van 40 bij 100 m. waar perceleringsgreppels (ondiep) bewaard zijn. De gehele vindplaats heeft een opperlvakte van circa 1 ha.

d. aard /complextype/functie
Vindplaats A betreft bewoning met begraving (op het erf) uit de (Late) IJzertijd.
Vindplaats B is een weg met (percelerings)greppels en een waterkuil uit de Nieuwe Tijd.

e. de samenstelling van de archeologische resten (grondsporen en mobilia)
Vindplaats A bevat (paal)kuilen en crematiegraven. Hierbij is alleen aardewerk aangetroffen.
Vindplaats B bevat greppels, karresporen en een waterkuil. Er is geen vondstmateriaal in onmiddelllijke samenhang met de vindplaats aangetroffen.

f. de vondst- en spoordichtheid
Beide vindplaatsen hebben op grond van de gegevens uit het proefsleuvenonderzoek een lage spoor- en vondstdichtheid.

g. de stratigrafie
Beide vindplaatsen zijn aangetroffen onder bouwvoor en esdek. Vindplaats A wordt afgedekt door een B/C horizont of verbruiningslaag, vindplaats B is al bovenin deze laag zichtbaar.

h. de ouderdom, periodisering, typochronologische classificatie
Vindplaats A dateert vermoedelijk geheel uit de Late IJzertijd, hoewel een oudere datering van (een deel van) de vindplaats niet uit te sluiten is.
Vindplaats B dateert uit de Nieuwe tijd. De vindplaats is tot ca. 1960 in gebruik gebleven als weg.

4. In hoeverre zijn binnen de site(s) op grond van de verspreiding van vondsten en/of grondsporen voormalige activiteitengebieden te onderscheiden en hoe moeten die geduid worden? Zie tevens vraag 3 voor de deelaspecten die daarbij aan de orde moeten komen?
Hierop is op grond van de gegevens van het proefonderzoek geen antwoord op te geven.

5. Zijn er aanwijzingen voor landgebruik (off-site-patronen) in de zin van wegen, percelering, akkers, grondstofwinning, vennen, etc.? Ook in dit geval gelden de zojuist onder punt 3 gestelde vragen.
Zie punt 3.

6. Kunnen verscheidene bewoningsfasen onderscheiden worden? Zo ja in welke mate zijn deze aaneensluitend?
De twee vindplaatsen representeren twee bewoningsfasen: Late IJzertijd en Nieuwe tijd. Daarnaast is binnen vindplaats A mogelijk bewoning uit de Bronstijd of de Vroege IJzertijd aanwezig.

7. Wanneer en waarom zijn de sites en het gebied in zijn geheel verlaten of in onbruik geraakt?
Hierop is op grond van de gegevens van het proefonderzoek voor site A geen antwoord op te geven.
Vindplaats B is omstreeks 1960 buiten gebruik geraakt.

Landschap en bodem
1. Zijn de onderkant van het plaggendek ontginningssporen, zoals spitsporen of esgreppels, aanwezig?
Onder het plaggendek zijn alleen in het westen van het plangebied nog (ondiepe) greppels aanwezig.

2. Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de sites (geologie, bodemkunde, geomorfologie, afstand tot water, reliëf)?
Zie hoofdstuk 5.

3. Wat is de ouderdom en fasering van het plaggendek?
Het aanwezige plaggendek kent slechts één fase. Op grond van het aangetroffen aardewerk kan het al vanaf de Late Middeleeuwen dateren.

4. Wat is de invloed van het gevormde esdek op de archeologische niveaus? Dekt het esdek alle sporen af of zijn er ook sporen gegraven vanuit of door het esdek?
In het westen zijn archeologische sporen onder het esdek goed beschermd. In het oosten ontbreekt het esdek. Vermoedelijk zijn hier echter nooit archeologische sporen geweest.

bijlage 3 sporenlijst

In de bijlage komen de volgende velden en afkortingen voor:

wp	proefsleufnummer
sp	spoornummer
definitie	aard van het spoor of de verzameleenheid, bij niet gecoupeerde sporen onder voorbehoud
diepte	maximale diepte van het spoor in cm ten opzichte van het opgravingsvlak
begin-/ eindperiode	datering van het spoor

wp	sp	definitie	diepte (cm)	beginperiode	eindperiode	opmerkingen
1	1	C-horizont				
1	2	boomval				
1	3	natuurlijke verstoring				
1	4	natuurlijke verstoring				mogg. Boomval
1	5	boomval				
1	6	boomval				
1	7	natuurlijke verstoring				
1	8	boomval				
1	9	natuurlijke verstoring				
1	10	natuurlijke verstoring				
1	11	natuurlijke verstoring				
1	12	natuurlijke verstoring				
1	13	boomval				
1	14	natuurlijke verstoring				
1	15	boomval				
1	16	natuurlijke verstoring				
1	17	natuurlijke verstoring				
1	18	natuurlijke verstoring				
1	19	boomval				
1	20	boomval				
1	21	boomval				
1	22	C-horizont				meer bioturbatie dan S 1
1	23	C-horizont				meer bioturbatie dan s22
1	24	natuurlijke verstoring				
1	25	natuurlijke verstoring				
1	26	boomval				
1	27	natuurlijke verstoring				
1	28	recente verstoring				
1	29	recente verstoring				
1	30	boomval				
2	1	C-horizont				plus ploegdkrassen
2	2	natuurlijke verstoring				
2	3	natuurlijke verstoring				
2	4	recente verstoring				
3	1	C-horizont				
3	2	natuurlijke verstoring				
3	3	natuurlijke verstoring				

wp	sp	definitie	diepte (cm)	beginperiode	eindperiode	opmerkingen
3	4	natuurlijke verstoring				
3	5	boomval				
3	6	natuurlijke verstoring				
3	7	natuurlijke verstoring				
3	8	natuurlijke verstoring				
3	9	natuurlijke verstoring				
3	10	recente verstoring				mogg. Subrecent
3	11	natuurlijke verstoring				
3	12	natuurlijke verstoring				
3	13	natuurlijke verstoring				
3	14	natuurlijke verstoring				
3	15	natuurlijke laag				
4	1	C-horizont				
4	2	natuurlijke verstoring				
4	3	natuurlijke verstoring				
4	4	natuurlijke verstoring				
4	5	recente verstoring				
4	6	natuurlijke verstoring				
4	7	natuurlijke verstoring				
5	1	C-horizont				
5	2	boomval				
6	1	C-horizont				
6	2	recente verstoring				
6	3	natuurlijke verstoring				mogg boomval
7	1	C-horizont				
7	2	natuurlijke verstoring				
7	3	boomval				
7	4	recente verstoring				
7	5	natuurlijke verstoring				
7	6	natuurlijke verstoring				
7	7	natuurlijke laag				
8	1	C-horizont				
8	2	boomval				
8	3	C-horizont				
8	4	natuurlijke verstoring				
8	5	natuurlijke verstoring				mogg. Natu
8	6	natuurlijke verstoring				
8	7	natuurlijke verstoring				
9	1	C-horizont				
9	2	natuurlijke verstoring				
9	3	natuurlijke verstoring				
9	4	boomval				
9	5	natuurlijke verstoring				
9	6	natuurlijke verstoring				
10	1	C-horizont				
10	2	natuurlijke verstoring				

wp	sp	definitie	diepte (cm)	beginperiode	eindperiode	opmerkingen
10	3	recente verstoring				
10	4	greppel				
10	5	greppel		Nieuwe Tijd	Recent	subrecent
11	1	C-horizont				
11	2	crematiegraf				
11	3	natuurlijke verstoring				
11	4	natuurlijke verstoring				
11	5	boomval				
11	6	ploegkrassen		Recent	Recent	
11	7	natuurlijke laag				
12	1	C-horizont				
12	2	natuurlijke verstoring				
12	3	recente verstoring				
12	4	recente verstoring				
12	5	natuurlijke verstoring				
12	6	ploegkrassen				
12	7	recente verstoring		Nieuwe Tijd	Recent	
12	8	recente verstoring				
12	9	recente verstoring		Recent	Recent	recent
13	1	C-horizont				
13	2	(sub)recente sloot				
13	3	natuurlijke verstoring				mogg natu
13	4	natuurlijke verstoring				mogg natu
13	5	(sub)recente sloot				
13	6	natuurlijke verstoring				
13	7	ploegkrassen				
13	8	kuil				?
14	1	C-horizont				
14	2	(sub)recente sloot				
14	3	recente verstoring				
14	4	kuil				
14	5	kuil				
15	1	C-horizont				
15	2	natuurlijke verstoring				
15	3	natuurlijke verstoring				
15	4	paalkuil	30			
15	5	(sub)recente sloot				
15	6	(sub)recente sloot				
15	7	(sub)recente sloot				
15	8	natuurlijke verstoring				
16	1	C-horizont				
16	2	natuurlijke verstoring				
16	3	(sub)recente sloot				
17	1	C-horizont				plus ploegkrassen (in deel gebioturbeerd)
17	2	natuurlijke verstoring				mogg. Boomval
17	3	natuurlijke verstoring				

wp	sp	definitie	diepte (cm)	beginperiode	eindperiode	opmerkingen
17	4	natuurlijke verstoring				
18	1	C-horizont				
18	2	natuurlijke verstoring				
18	3	recente verstoring				
18	4	(sub)recente sloot		Recent	Recent	
18	5	recente verstoring				
19	1	C-horizont				verploegde A-C Hor
19	2	overig		Nieuwe Tijd		weg
19	3	(sub)recente sloot				weg/sloot
19	4	waterkuil				
19	5	recente verstoring				gas leiding
19	6	C-horizont				
20	1	C-horizont				
20	2	natuurlijke verstoring				
20	3	natuurlijke verstoring				
20	4	natuurlijke verstoring				
20	5	(sub)recente sloot				
20	6	natuurlijke verstoring				
20	7	greppel				
20	8	greppel				
21	1	C-horizont				
21	2	recente verstoring				
21	3	(sub)recente sloot				
21	4	recente verstoring				
21	5	recente verstoring				
21	6	C-horizont				
21	7	(sub)recente sloot				bij weg (s8)
21	8	overig		Nieuwe Tijd		weg
21	9	karrenspoor		NT	NT	
22	1	BC-horizont				
22	2	natuurlijke verstoring				
22	3	natuurlijke verstoring				
22	4	natuurlijke verstoring				
22	5	boomval				
22	6	C-horizont				
22	7	natuurlijke verstoring				
22	8	natuurlijke verstoring				
22	9	natuurlijke verstoring				
23	1	C-horizont				licht verploegd
23	2	(sub)recente sloot				
23	3	(sub)recente sloot				
24	1	C-horizont				
24	2	boomval				
24	3	paalkuil				
24	4	paalkuil		Recent	Recent	
24	5	(sub)recente sloot				

wp	sp	definitie	diepte (cm)	beginperiode	eindperiode	opmerkingen
25	1	C-horizont				
25	2	kuil				
25	3	kuil	12			
25	4	kuil	24			
25	5	paalkuil	30			verploegd
25	6	paalkuil	26			
25	7	paalkuil	6			
25	8	boomval				
25	9	paalkuil	20			
25	10	paalkuil	24			
25	11	paalkuil	18			
25	12	paalkuil				
25	13	paalkuil				
25	14	paalkuil				
25	15	paalkuil				
26	1	C-horizont				
26	2	boomval				
27	1	C-horizont				
27	2	natuurlijke verstoring				
27	3	paalkuil	28			
27	4	natuurlijke verstoring				
28	1	C-horizont				
28	2	BC-horizont				
29	1	C-horizont				
29	2	recente verstoring				
29	3	paalkuil		Recent	Recent	
29	4	natuurlijke verstoring				
29	5	paalkuil		Recent	Recent	
29	6	natuurlijke verstoring				
30	1	recente verstoring				

BIJLAGE 4 VONDSTENLIJST

In dit overzicht van de vondsten is sprake van de volgende velden en afkortingen:

wp proefsleufnummer
sp spoornummer
ln laagnummer

Wp	Sp	Ln	Verzamelwijze	Inhoud
1	9	1	aanleg	aardewerk
1	23	1	aanleg	aardewerk
1	501	1	aanleg	mix
1	501	1	aanleg	mix
1	501	1	aanleg	aardewerk
1	501	1	aanleg	aardewerk
1	501	1	aanleg	aardewerk
1	501	1	aanleg	aardewerk
7	501	1	aanleg	mix
8	501	1	aanleg	aardewerk
9	1	1	aanleg	natuursteen
10	500	1	aanleg	aardewerk
11	2	1	aanleg	verbrand bot
11	2	10	afwerken	verbrand bot
11	2	11	couperen	verbrand bot
12	7	1	aanleg	aardewerk
12	500	1	aanleg	metaal
13	500	1	aanleg	aardewerk
14	2	1	aanleg	mix
15	6	1	aanleg	aardewerk
16	3	1	aanleg	vuursteen
19	1	1	aanleg	mix
19	3	10	aanleg	aardewerk
20	1	1	aanleg	mix
22	501	1	aanleg	aardewerk
22	501	1	aanleg	mix
22	501	1	aanleg	mix
22	501	1	aanleg	aardewerk
22	501	1	aanleg	mix
25	1	1	aanleg	mix
25	2	1	aanleg	aardewerk
25	501	1	aanleg	mix
26	1	1	aanleg	mix
26	501	1	aanleg	mix

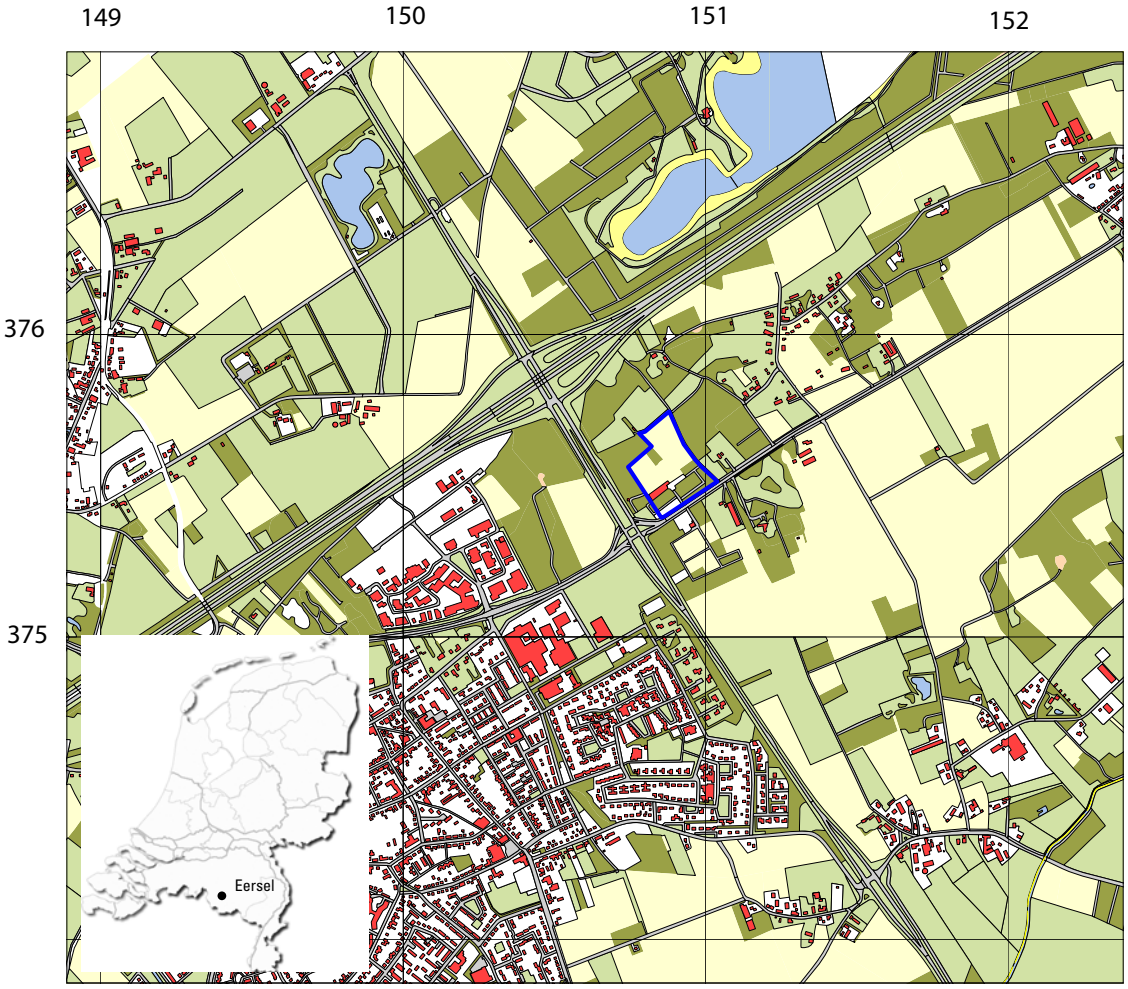

Figuur 1: Eersel-Oogenlust Locatiekaart

Fig. 2. Eersel, Oogenlust. Overzicht van het plangebied met het gerealiseerde puttenplan. Schaal 1:3000.

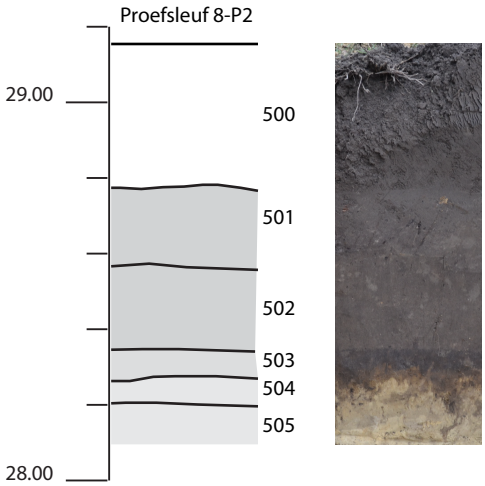
Proefsleuf 8-P2
29.00
28.00
500
501
502
503
504
505

Fig. 4. Eersel, Oogenlust. Allesporenkaart met vindplaatsen Schaal 1:3000.
A. Sporen uit de periode prehistorie - Nieuwe Tijd; B. sporen van landbouw en recent grondverzet; C. natuurlijke sporen; D. Vindplaats ACVU-HBS; E. Grens onderzoeksgebied.

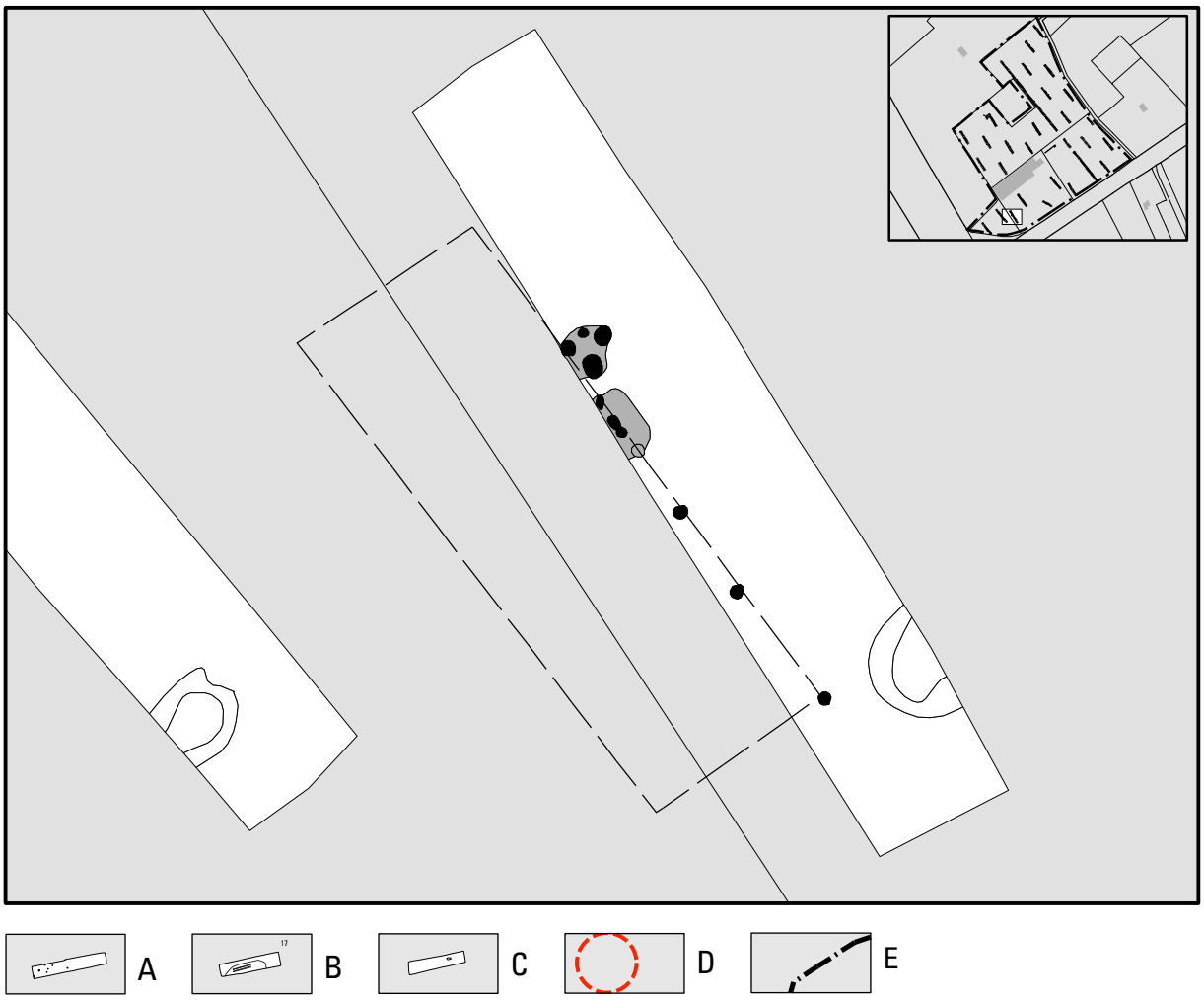

Fig. 5. Eersel, Oogenlust. Mogelijke structuur in proefsleuf 25. Schaal 1:200.
A. Sporen uit de periode prehistorie - Nieuwe Tijd; B. sporen van landbouw en recent grondverzet;
C. natuurlijke sporen; D. Vindplaats ACVU-HBS; E. Grens onderzoeksgebied.